

ที่ ศร ๐๐๑๒.๑/ว ๑๑๑

สถาบันรัฐธรรมนุศึกษา
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย
เลขที่รับ..... 4032
วันที่รับ..... - 5 ส.ค. 2562
เวลา..... 15.53

เรื่อง ขอเชิญชวนยื่นเอกสารข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (Terms of Reference) เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ” พร้อมตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรฯ จำนวน ๑๑ แผน
๒. ข้อปฏิบัติสำหรับที่ปรึกษาในการยื่นข้อเสนอเพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ แผน

ด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีความประสงค์จะดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยวิธีคัดเลือก เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นที่ปรึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษากระทรวงการคลัง และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การวิจัยทางด้านนิติศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จึงขอเชิญท่านเข้าร่วมยื่นข้อเสนอโครงการฯ โดยยื่นเอกสารหลักฐานแสดงคุณสมบัติของที่ปรึกษาตามที่ระบุในข้อกำหนดการศึกษาข้อ ๔ และจัดทำข้อเสนอโครงการตามที่ระบุในข้อกำหนดการศึกษาข้อ ๑๐ และดำเนินการอื่นตามข้อปฏิบัติตามที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ ให้ท่านจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการฯ พร้อมสำเนา รวมจำนวน ๕ ชุด โดยเจ้าหน้าที่ของประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก พร้อมวงเล็บมุมซองว่าเป็นข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ” ส่งไปยังกลุ่มงานคลังและพัสดุ สำนักบริหารกลาง ชั้น ๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ ภายในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่ นางสาวกนกวรรณ ชมะโชติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๗๓๐ หรือนายรงค์ศักดิ์ จันทร์สุวรรณ นักวิชาการศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอัจฉราพร นาคสาร)

ประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑

โทรสาร ๐ ๒๑๓ ๙๕๑๕

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference)
เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ”

๑. หลักการและเหตุผล

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights) ได้บัญญัติให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ โดยถือว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามีเสรีและมีความเท่าเทียมกัน ในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิต่างๆ และเพื่อให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของมนุษยชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ได้มีการบังคับใช้พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งมีทั้งสิ้น ๙ ฉบับ ครอบคลุมสิทธิและเสรีภาพที่หลากหลาย โดยประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีในพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว จำนวน ๗ ฉบับ^๑ ซึ่งครอบคลุมการให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่หลากหลาย อาทิ สิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิคนพิการ สิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การไม่เลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ และการต่อต้านการทรมานและลงโทษโดยโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม เป็นต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติให้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพร่างกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทาง เศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญย่อมไม่สามารถใช้เป็นเหตุในการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลได้ นอกจากนี้ การขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลซึ่งเป็นเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส สามารถใช้สิทธิหรือ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่นย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังได้บัญญัติให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในด้านต่างๆ ไว้ในหมวด ๓ สิทธิและ เสรีภาพของปวงชนชาวไทย ซึ่งหากพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในหมวดดังกล่าวเป็นรายมาตรา ก็จะ เห็นว่าสอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้สหประชาชาติ (International Human Rights Treaties) และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะให้การคุ้มครองและ รับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่หลากหลาย แต่ข้อเท็จจริงกลับพบว่า ยังคงมีการปฏิบัติต่อบางกลุ่ม

^๑ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นภาคีสถิติสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้สหประชาชาติ จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อ สตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women - CEDAW) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights - ICESCR) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination - CERD) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการ ปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - CAT) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities - CRPD)

โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสและคนเฉพาะกลุ่มอย่างไม่เป็นธรรม อาทิ ในรายงานการค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report) ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ยังคงจัดอันดับให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ยังมีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Tier 2) โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ในกลุ่มเด็ก สตรี และแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศ อีกทั้งยังพบว่ามีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อปัญหาดังกล่าวด้วย^๖ เป็นต้น ข้อเท็จจริงดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงว่า สังคมไทยยังขาดการตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ ซึ่งมักเป็นกลุ่มคนที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพและได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ขณะที่กรณีตัวอย่างของต่างประเทศ ได้ปรากฏให้เห็นถึงบทบาทขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ ตัวอย่างเช่น กรณีศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐออสเตรเลีย ในคำวินิจฉัยที่ G ๒๕๘/๒๐๑๗ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๐๑๗ ได้วินิจฉัยคุ้มครองสิทธิของคู่รักเพศเดียวกันซึ่งเป็นสภาพสตรีที่จดทะเบียนเป็นคู่ชีวิตและใช้ชีวิตร่วมกันมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง และประสงค์จะจดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายของสาธารณรัฐ แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐปฏิเสธคำขอของผู้ร้องดังกล่าวเนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่ง (the Civil Code) มาตรา ๔๔ กำหนดให้การจดทะเบียนสมรสจะกระทำได้เฉพาะบุคคลที่มีเพศต่างกันเท่านั้น อีกทั้งบุคคลเพศเดียวกันสามารถจดทะเบียนคู่ชีวิตได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนสมรสอีก

กรณีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐออสเตรเลีย วินิจฉัยว่า รัฐบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนคู่ชีวิตมุ่งหมายห้ามมิให้เลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพศเดียวกัน โดยให้โอกาสบุคคลดังกล่าวได้รับสถานะทางกฎหมายและการใช้ชีวิตร่วมกันในฐานะคู่ชีวิต การที่ประมวลกฎหมายแพ่งกำหนดให้การจดทะเบียนสมรสนั้นกระทำได้เฉพาะเพศชายกับเพศหญิงนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมและถือเป็นการเลือกปฏิบัติซึ่งเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๗ ของรัฐธรรมนูญ จึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งรวมถึงรัฐบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนคู่ชีวิต (the Registered Partnership Act) ที่เป็นการกำหนดให้การสมรสหมายถึงความถึงเฉพาะคู่รักต่างเพศเท่านั้น มีลักษณะที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญในส่วนของหลักความเสมอภาค ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้การกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเพศสภาพตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับสิ้นผลใช้บังคับและให้ฝ่ายนิติบัญญัติดำเนินการแก้ไขบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๐๑๘^๗

นอกจากนี้ ยังมีกรณีการวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐตุรกี ในคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๐๑๕ (เลขที่คำร้อง ๒๐๑๓/๔๖๗๓) โดยผู้ร้องเป็นพลเมืองชาวแอลจีเรียซึ่งพำนักอยู่ในประเทศตุรกีโดยผิดกฎหมาย และเคยถูกจับกุมเนื่องจากเดินทางท่องเที่ยวโดยปราศจากหนังสือเดินทางจึงถูกส่งตัว

^๖ Department of State, United States of America. 2018. Trafficking In Person Report (June 2018). [Online]. [Accessed on 18 January 2019]. Available from: <https://www.state.gov/documents/organization/282798.pdf>, pp. 414-418.

^๗ Constitutional Court of Austria. 2017. VfGH 04.12.2017, G 258/2017: Distinction between marriage and registered partnership violates ban on discrimination. [Online]. [Accessed on 19 April 2019]. Available from: https://www.vfgh.gv.at/downloads/Bulletin_2017-3_G_258-2017_04.12.2017.pdf

๑๐๕
๑/๒๑

กลับไปยังประเทศแอลจีเรีย ต่อมาผู้ร้องได้ถูกจับกุมในประเทศแอลจีเรียเนื่องจากเข้าร่วมการประชุมประท้วงต่อต้านโดยสันติและถูกทรมานร่างกายในกระบวนการสอบสวน ภายหลังจากที่ถูกปล่อยตัว ผู้ร้องได้เดินทางไปยังประเทศซีเรียเนื่องจากกังวลเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของตนเอง และเดินทางเข้าสู่ประเทศตุรกีโดยปราศจากหนังสือเดินทาง และได้เดินทางไปยังจังหวัด Yalova ที่ซึ่งภรรยาและบุตรของเขาอาศัยอยู่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยต่อมาเขาได้ถูกจับกุมอีกครั้ง เนื่องจากถูกร้องเรียนจากเพื่อนบ้านว่าก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งในชั้นสอบสวนของตำรวจ ผู้ร้องให้การกับตำรวจว่าได้หลบหนีจากประเทศแอลจีเรียไปยังประเทศซีเรียด้วยเหตุผลทางการเมือง และเดินทางเข้าสู่ประเทศตุรกีโดยปราศจากหนังสือเดินทางเนื่องจากไม่สามารถนำติดตัวมาด้วยได้ และได้พยายามร้องขอสถานะการเป็นผู้แสวงหาสถานที่หลบภัย (Asylum-seeker) ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามคำร้องขอดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องแต่คำร้องดังกล่าวถูกปฏิเสธ และทนายความของผู้ร้องได้ยื่นคำร้องไปยังสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของตุรกีชะลอการดำเนินการใดๆ จนกว่าจะมีคำตัดสินจาก UNHCR แต่กระนั้นหน่วยงานดังกล่าวได้มีหนังสือถึงผู้ร้องโดยแจ้งความคำร้องในการขอสถานะที่หลบภัยนั้นถูกปฏิเสธ และถือเป็นที่สุดแล้ว และผู้ร้องจะต้องถูกส่งตัวกลับประเทศแอลจีเรีย ผู้ร้องจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐตุรกี วินิจฉัยว่า ผู้ร้องในฐานะที่เป็นบุคคลต่างด้าวมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายที่มีประสิทธิภาพและการคุ้มครองจากการถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ สิทธิและเสรีภาพดังกล่าวย่อมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของปัจเจกบุคคลทุกคนมิใช่จำกัดเฉพาะแต่ชาวตุรกีเท่านั้น ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องทุกข์ทางรัฐธรรมนูญได้เมื่อเห็นว่าสิทธิและเสรีภาพของตนนั้นถูกละเมิดโดยฝ่ายปกครองของประเทศตุรกี^๕

ขณะที่กรณีศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้ได้มีการวินิจฉัยคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนพิการเช่นกัน โดยในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 19-1 KCCR 711, 2005 Hun-Ma 1139, May 31, 2007^๕ ได้มีการวินิจฉัยกรณีที่รัฐบัญญัติว่าด้วยการรายงานและการเปิดเผยบันทึกการเข้ารับราชการทหารของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (the Act on Reporting and Disclosure of Military Service Records of Public Service Personnels and Others) ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการระดับ ๔ ขึ้นไป ที่ได้รับยกเว้นการเข้ารับราชการทหาร จะต้องรายงานอาการเจ็บป่วยซึ่งเป็นเหตุที่ไม่ต้องรับราชการทหารและข้อมูลนั้นจะต้องถูกเปิดเผยต่อสาธารณะบนอินเทอร์เน็ตและในรัฐกิจจานุเบกษา (Official Gazette) ผู้ร้องซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งกรรมการด้านการวิจัยนโยบายในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นในการเข้ารับราชการทหารเนื่องจากดวงตาสูญเสียการมองเห็นจำนวน ๑ ข้าง และถูกสั่งให้ต้องรายงานอาการเจ็บป่วยดังกล่าวตาม

^๕ Constitutional Court of Turkey. 2015. Rida Boudraa Application No: 2013/9673. [Online]. [Accessed on 19 April 2019]. Available from: <https://www.anayasa.gov.tr/en/leading-judgments/individual-application/rida-boudraa-application-no-20139673-date-of-judgment-2112015/>

^๕ Constitutional Court of Korea. 2007. Disclosure of Military Health Records of Public Officials Case. [Online]. [Accessed on 22 April 2019]. Available from: http://search.court.go.kr/ths/pr/eng_pr0101_E1.do?seq=1&cname=%EC%98%81%EB%AC%B8%ED%8C%90%EB%A1%80&eventNum=15755&eventNo=2005%ED%97%8C%EB%A7%881139&pubFlag=0&cid=010400

กฎหมาย จึงได้ยื่นคำร้องทุกข์ทางรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ (๑) เนื่องจากเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว (Right to privacy) และสิทธิในการเลือกประกอบอาชีพ (Right to freely choose his occupation) ที่ได้รับการรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญ

กรณีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวละเมิดต่อสิทธิที่ได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญและไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แต่ยังไม่ให้บทบัญญัติดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า หากวินิจฉัยให้บทบัญญัติดังกล่าวสิ้นผลใช้บังคับจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลรายงานอาการเจ็บป่วย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวยังคงใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ระดับสูง แต่กระนั้นกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อลดข้อจำกัดสิทธิความเป็นส่วนตัวและการแก้ไขเพิ่มเติมจะต้องกระทำภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๐๐๗

ในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น ได้เคยมีการวินิจฉัยในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕^๖ กรณีที่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้พิการทางร่างกายได้ไปสมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ แต่สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งว่า คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) มีมติไม่รับสมัครผู้ร้องเนื่องจากเห็นว่า สภาพร่างกายและจิตใจไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑๐) โดยกรณีดังกล่าวผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยเห็นว่า การตัดสินสิทธิสอบของบุคคลด้วยเหตุผลดังกล่าว ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางร่างกายหรือความพิการ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐

กรณีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑๐) เป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้มีการใช้ดุลพินิจกว้างขวางเกินความจำเป็น อันอาจส่งผลให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการได้ การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการไว้ในขั้นตอนการรับสมัครเพื่อสอบคัดเลือกบุคคลเป็นข้าราชการตุลาการโดยให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ในการพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลที่จะให้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกหรือไม่นั้น ถือเป็นการตัดสินสิทธิคนพิการตั้งแต่ต้น โดยไม่เปิดโอกาสให้คนพิการสามารถสอบคัดเลือกได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และไม่มีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง อีกทั้งภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม คือ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและต้องนั่งพิจารณาโดยให้ครองศักดิ์ คณะกรรมการจึงมิได้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่จะเป็นข้าราชการตุลาการที่จะมีผลต่อการให้ความเป็นธรรมแก่คู่ความหรือผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑๐) ในส่วนที่บัญญัติให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามว่า “มีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็น

^๖ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๑๐๐ ก วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ข้าราชการตุลาการ” จึงขัดต่อสิทธิของคนพิการในการเข้าทำงานบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการของสหประชาชาติ และเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑๐) ในส่วนที่บัญญัติว่า “...มีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการตุลาการ...” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม

จากตัวอย่างกรณีของศาลรัฐธรรมนูญต่างประเทศและศาลรัฐธรรมนูญไทยดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญมีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญที่หลากหลายของบุคคลซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ ดังนั้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญที่หลากหลาย และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล จึงควรให้มีการศึกษาวิจัย เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ” ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิผู้สูงอายุ สิทธิคนพิการ สิทธิคนต่างด้าว สิทธิของคนเพศเดียวกัน และสิทธิของคนกลุ่มเฉพาะอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับศาลรัฐธรรมนูญในการรับมือกับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนใหม่ๆ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีความเป็นพลวัตภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นองค์กรตุลาการที่มีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาขอบเขตของคำว่า “ผู้ด้อยโอกาส” และ “คนกลุ่มเฉพาะ” และขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพของ “ผู้ด้อยโอกาส” และ “คนกลุ่มเฉพาะ”

๒.๒ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับที่มาและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีการบัญญัติให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

๒.๓ เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ โดยศึกษาเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยกับต่างประเทศ

๒.๔ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ รวมถึงแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกรณีของไทยกับต่างประเทศ

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑ ศึกษาให้เห็นถึงขอบเขตของคำว่า “ผู้ด้อยโอกาส” และ “คนกลุ่มเฉพาะ” และขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพของ “ผู้ด้อยโอกาส” และ “คนกลุ่มเฉพาะ”

๓.๒ ศึกษาให้เห็นถึงแนวคิดเกี่ยวกับที่มาและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีการบัญญัติให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

รวมถึงอาจศึกษาให้เห็นถึงพัฒนาการของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๓.๓ ศึกษาเห็นถึงบทบาทหน้าที่ขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ รวมถึงสภาพปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ โดยให้ศึกษาเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยกับต่างประเทศ อย่างน้อย ๓ ประเทศ โดยที่ปรึกษาเป็นผู้เลือกประเทศที่จะทำการศึกษาได้เองที่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับศาลรัฐธรรมนูญไทยได้

๓.๔ จัดให้มีการประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษา เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมหรือสัมมนามาปรับปรุงผลการศึกษาให้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ หรือทางรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ เป็นต้น เข้าร่วมการประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย

๓.๕ ให้ที่ปรึกษาจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบให้เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นต่อร่างรายงานการศึกษาที่ผ่านการประชุมหรือสัมมนา ตามข้อ ๓.๔ แล้ว เพื่อนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างรายงานการศึกษา ก่อนเสนอให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตรวจรับ

๔. คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และองค์ประกอบของที่ปรึกษา

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

๔.๑ คุณสมบัติของที่ปรึกษา

(๑) เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีหนังสือรับรองจากศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง ว่าไม่มีที่ปรึกษาเป็นผู้ให้บริการในงานที่จ้างนั้น

(๒) เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศ หรือนักวิชาการอิสระ หรือองค์กร/บริษัท ที่ปรึกษากฎหมายที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานวิจัยทางนิติศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ

๔.๒ ลักษณะต้องห้าม

ไม่เป็นผูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

๔.๓ องค์ประกอบของที่ปรึกษา

ที่ปรึกษาและคณะ อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยบุคลากรที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ที่ปรึกษา/หัวหน้าโครงการ จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(๒) นักวิจัยหลัก จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(๓) ผู้ช่วยวิจัย จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(๔) ผู้ประสานงาน จำนวน ๑ คน มีคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นไป

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๒ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๖. งบประมาณ

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญสามารถนำฐานข้อมูลทางวิชาการดังกล่าวเสนอให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีฐานรองรับความน่าเชื่อถือเป็นไปตามหลักวิชา

๗.๒ ประชาชนทั่วไป หน่วยงานของรัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนเฉพาะกลุ่ม ตามที่ได้รับรองและคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๗.๓ ทุกภาคส่วนสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดทางวิชาการ หรือใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาขั้นต่อไป

๘. วิธีการดำเนินงาน

ที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาตามขอบเขตการดำเนินงานที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด และจะต้องนำเสนอความก้าวหน้าและผลการศึกษารายงานการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๘.๑ ที่ปรึกษาต้องจัดส่งรายงานการศึกษาขั้นต้น (inception report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๑ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานฯ จะต้องประกอบด้วย กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แผนการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนการเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลตามที่กำหนดในขอบเขตการศึกษาพร้อมรายละเอียดเบื้องต้น

๘.๒ ที่ปรึกษาต้องจัดส่งรายงานการศึกษาชั้นกลาง (Interim report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๖ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานฯ จะต้องประกอบด้วย รายงานความคืบหน้าของการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดเนื้อหาสาระของการศึกษา พร้อมทั้งต้องนำข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อรายงานการศึกษาชั้นต้น (Inception report) ตามข้อ ๘.๑ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาชั้นกลางด้วย

๘.๓ ที่ปรึกษาจะต้องจัดสร้างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Draft Final report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๘ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์จะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการดำเนินงานข้อ ๓ และการสร้างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ต้องดำเนินการก่อนการจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษา พร้อมทั้งต้องนำข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อรายงานการศึกษาชั้นกลาง (Interim report) ตามข้อ ๘.๒ มาปรับปรุงเป็นร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ด้วย

๘.๔ ที่ปรึกษาจะต้องจัดให้มีการประชุม/สัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ หรือทางรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จากสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ เป็นต้น ภายใน ๑๐ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง และต้องนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุม/สัมมนา พร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Draft Final report) ตามข้อ ๘.๓ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์

๘.๕ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ (Final report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ชุด ภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยต้องนำข้อเสนอแนะจากการประชุม/สัมมนา พร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อร่างรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ ตามข้อ ๘.๓ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์

๘.๖ หลังจากทีคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ ตามข้อ ๘.๕ เรียบร้อยแล้ว ที่ปรึกษาจะต้องส่งรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๘ ชุด พร้อมแผ่นซีดี บันทึกข้อมูลต้นฉบับรายงานการศึกษาดำเนินการในรูปแบบไฟล์เอกสารเวิร์ด (Word) และรูปแบบไฟล์ PDF ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๑ เดือน นับจากวันที่ได้รับแจ้งผลการให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษาดำเนินการฉบับสมบูรณ์

๙. เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงิน

เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง มี ๓ งวด ดังนี้

๙.๑ งวดที่ ๑ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาชั้นต้น (Inception Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๒ งวดที่ ๒ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๕ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาชั้นกลาง (Interim Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๓ งวดที่ ๓ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๕๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและได้รับการอนุมัติการเบิกจ่ายจาก เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะหักเงินประกันผลงานในแต่ละงวดเป็นเงินร้อยละ ๕ ของวงเงิน ค่าจ้างในแต่ละงวด และจะคืนเงินประกันทั้งหมดเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเห็นชอบรายงานการศึกษา ฉบับสมบูรณ์ (Final Report) แล้ว

๑๐. การจัดทำข้อเสนอโครงการ

ที่ปรึกษาต้องจัดทำข้อเสนอโครงการ จำนวน ๕ ชุด โดยเอกสารข้อเสนอโครงการ จะต้อง ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑๐.๑ ข้อเสนอด้านคุณภาพ จะต้องครอบคลุมขอบเขตของงานตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ในข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) เนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ ขอบเขตของการศึกษาแนวความคิด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ รวมทั้งแผนการดำเนินการโดยละเอียด

(๒) ผลงานและประสบการณ์ของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย โดยจะต้องระบุรายชื่อที่ปรึกษา และคณะผู้วิจัย ประวัติส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-สกุล คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ผลงานด้านการศึกษาวิจัย คุณสมบัติพิเศษหรือความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

๑๐.๒ ข้อเสนอด้านราคา จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

(๑) ค่าตอบแทนของบุคลากรแต่ละคน

(๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายโดยตรงต่างๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร เป็นต้น

๑๑. ค่าปรับ

ในกรณีที่ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา ที่ปรึกษา ต้องชำระค่าปรับวันละ ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) เว้นแต่กรณีที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบให้ขยาย กำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา

๑๒. รูปแบบการอ้างอิง การจัดทำบรรณานุกรม ตลอดจนการจัดพิมพ์รายงานการศึกษาวิจัย

ให้ที่ปรึกษาใช้รูปแบบการอ้างอิงตามระบบทูราเบียน (Turabian)

๑๓. หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

๑๓.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของที่ปรึกษาเฉพาะรายที่ผ่าน เกณฑ์คุณสมบัติของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ แล้วจึงพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาที่ได้รับ คะแนนในข้อเสนอด้านคุณภาพมากที่สุดและเสนอราคารวมหรือต่อรองราคาแล้วไม่เกินวงเงินงบประมาณของ โครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ในกรณีที่ที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพ มากที่สุด แต่เสนอราคารวมเกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดและ

ภายหลังจากการต่อรองราคาแล้วไม่สามารถให้ราคาภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนดได้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพมากที่สุด ในลำดับถัดไปที่เสนอราคารวมไม่เกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

ในกรณีที่มีที่ปรึกษาได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพเท่ากัน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคัดเลือกจากข้อเสนอด้านราคา ซึ่งจะต้องเป็นราคาที่ต่ำกว่าและไม่เกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด และในกรณีที่ที่ปรึกษาทุกรายเสนอราคารวมเกินวงเงินงบประมาณของโครงการตามที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการต่อรองราคาโดยเรียงลำดับจากที่ปรึกษาที่ได้รับคะแนนข้อเสนอด้านคุณภาพสูงก่อน

๑๓.๒ เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนออื่นๆ จะพิจารณาข้อเสนอด้านคุณภาพและข้อเสนออื่นๆ ของที่ปรึกษาเฉพาะรายที่มีคุณสมบัติและเอกสารครบถ้วนถูกต้อง โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) คุณสมบัติของบุคลากร (๑๐ คะแนน) พิจารณาจากวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำนวนบุคลากรที่ร่วมโครงการ

(๒) ประสบการณ์ของที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัย (๒๐ คะแนน) จะพิจารณาจากผลงานและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) วิธีการดำเนินงาน (๖๐ คะแนน) พิจารณาจากคุณภาพของข้อเสนอที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในโครงการ ขอบเขตของการศึกษา แนวความคิด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) รวมทั้งแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน วิธีการ และผู้รับผิดชอบ และสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด

(๔) ข้อเสนอพิเศษอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (๑๐ คะแนน)

๑๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๗๔๙, ๐ ๒๑๔๑ ๗๖๘๑ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๑๕

ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษา

๑. ชื่อโครงการ.....โครงการศึกษาวิจัย เรื่อง "การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ"

๒. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร..... ๓,๐๐๕,๐๐๐ บาท

๓. วันที่กำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง)..... **๕๑ ก.ค. ๒๕๖๒**

เป็นเงิน..... ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ค่าตอบแทนบุคลากร..... ๗๕๐,๐๐๐ บาท

๔.๑ ประเภทที่ปรึกษา..... สวทวิชาวชิพทั่วไป หรือสวทวิจยและประเมินผล หรือสวทเบ็ดเตล็ด

๔.๒ คุณสมบัติที่ปรึกษา

(๑) ที่ปรึกษา/หัวหน้าโครงการ..... คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์

..... หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(๒) นักวิจัยหลัก..... คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์

..... หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(๓) ผู้ช่วยนักวิจัย..... คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทางด้านกฎหมาย หรือรัฐศาสตร์

..... หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(๔) ผู้ประสานงาน..... คุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นไป

๔.๓ จำนวนที่ปรึกษา..... ๔ คน

๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์..... ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๖. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ (ถ้ามี)..... บาท

๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ..... ๕๐,๐๐๐ บาท

๘. รายชื่อผู้รับผิดชอบในการกำหนดค่าใช้จ่าย/ดำเนินการ/ขอบเขตการดำเนินการ (TOR)

ชื่อ-นามสกุล..... ตำแหน่ง..... ลายมือชื่อ

๘.๑ นางสาวกนกวรรณ ชมะโชติ..... ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ

๘.๒ นายนิติกร จิรฐิติกาลกิจ..... นักวิชาการศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการ

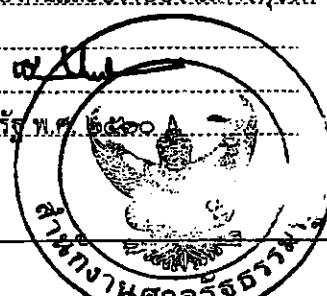
๙. ที่มาของการกำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง)

(๑) หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว.๑๒๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา

(๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบการจ้างที่ปรึกษาและภาคเอกชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

(๓) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ข้อปฏิบัติสำหรับที่ปรึกษาในการยื่นข้อเสนอโครงการศึกษาวิจัย
เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ”

.....

๑. เอกสารข้อเสนอโครงการ และเอกสารอื่นๆ ที่ใช้ประกอบการยื่นข้อเสนอโครงการ จะต้องระบุ
ถ้อยคำว่า “ขอรับรองว่าถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ” แล้วให้หัวหน้าคณะผู้วิจัยลงชื่อรับรอง
ได้ข้อความดังกล่าวทุกแผ่น

๒. ให้จัดทำหนังสือนำเสนอโครงการ ถึงประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา
โดยวิธีคัดเลือกฯ โดยในหนังสือนำส่งดังกล่าวจะต้องให้อธิการบดีหรือผู้มีอำนาจลงนามในฐานะที่ปรึกษา
ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง เป็นผู้ลงนามเท่านั้น

๓. ข้อเสนอโครงการที่ประสงค์จะยื่นให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา จำนวน ๕ ชุด ให้รวม
ไว้ในซองเดียวกัน และจำหน่ายของถึงประธานกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกพร้อมวงเล็บ
มุมซองว่าเป็นโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ด้อยโอกาสและคนกลุ่มเฉพาะ”

๔. กำหนดส่งข้อเสนอโครงการ ภายในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ และในกรณีที่ส่งเอกสารข้อเสนอ
โครงการทางไปรษณีย์ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะยึดวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นวันส่งข้อเสนอโครงการ
และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาข้อเสนอฯ ที่ส่งให้สำนักงานฯ ภายหลังจากวัน
ดังกล่าว
